

Sveriges lantbruksuniversitet
Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap

Beteendeproblem hos hund som kan leda till avlivning

Johanna Lövebrant

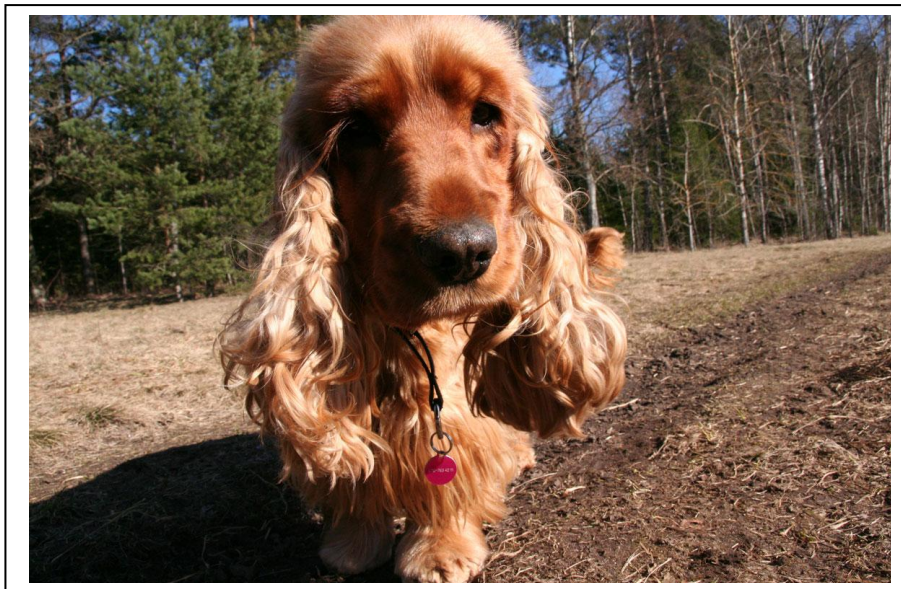

Bild: www.fotoakuten.se

Självständigt arbete i veterinärmedicin, 15 hp

Veterinärprogrammet, examensarbete för kandidatexamen Nr. 2010:66

Institutionen för biomedicin och veterinär folkhälsovetenskap

Uppsala 2010

Sveriges lantbruksuniversitet
Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap

Beteendeproblem hos hund som kan leda till avlivning

Behaviour problems of dogs that can lead to euthanasia

Johanna Lövebrant

Handledare:

Maria Andersson, SLU, Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Examinator:

Désirée S. Jansson, SLU, Institutionen för biomedicin och veterinär folkhälsovetenskap

Omfattning: 15 hp

Kurstitel: Självständigt arbete i veterinärmedicin

Kurskod: VM0068

Program: Veterinärprogrammet

Nivå: Grund, G2E

Utgivningsort: SLU Uppsala

Utgivningsår: 2010

Omslagsbild: www.fotoakuten.se

Serienamn, delnr: Veterinärprogrammet, examensarbete för kandidatexamen Nr. 2010:66
Institutionen för biomedicin och veterinär folkhälsovetenskap, SLU

On-line publicering: <http://epsilon.slu.se>

Nyckelord: Hund, beteendeproblem, beteendestörningar, aggression, avlivning

Key words: Dog, canine, behaviour problems, aggression, euthanasia

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	1
SUMMARY	2
INLEDNING	3
MATERIAL OCH METODER	3
LITTERATURÖVERSIKT	3
Vilka är de vanligaste beteendeproblemen hos hund?	3
Vad påverkar hundens risk att bli avlivad på grund av beteendeproblem?.....	4
Rasen	4
Kön och sexuell status.....	5
Hundens storlek.....	5
Varför uppkommer beteendeproblem överhuvudtaget och vad kan man göra för att motverka detta?	5
DISKUSSION	7
LITTERATURFÖRTECKNING	10

SAMMANFATTNING

Alltför många hundar avlivas idag på grund av olika slags beteendeproblem. Är detta nödvändigt? Hos vem ligger ansvaret att förhindra onödiga avlivningar? Är det några specifika raser som i högre grad avlivas på grund av beteendeproblem? Syftet med detta arbete är att reda ut dessa frågor och även ta reda på vilka slags beteenden som kan leda till avlivning.

Den allra vanligaste orsaken till att hundar avlivas på grund av beteendeproblem är aggression. Aggressionen kan vara riktad mot antingen människor eller andra djur, och då främst andra hundar. Viktiga faktorer som ökar risken för att en hund ska utveckla olika sorters beteendeproblem är vilken ras hunden är av, dess kön och sexuella status samt hundens storlek. Raser som återkommer i olika studier med ökad risk att utveckla olika beteendeproblem och därmed också att riskera avlivning, är bland annat Berner Sennen, Rottweiler, Samojedhund, Cocker Spaniel och Pinscher.

För att förhindra uppkomst av beteendeproblem finns en del lösningar. En är att socialisera valpen i tidig ålder, både bland människor och andra djur. En annan är att se till att ägaren är införstådd i hur hunden ska skötas och stimuleras på bästa sätt, då man har funnit att förstagångsägare tenderar att få större problem med sina hundar än ägare med tidigare erfarenheter av hunduppfostran.

Många av de beteenden vi anser skapar problem i vardagen, är egentligen helt naturliga beteenden för hunden om den hade levt i vilt tillstånd. Dessa problembeteenden kan vi inte ”bota”, utan vad vi kan göra är att lära oss kontrollera dem så att beteendet i fråga endast uttrycks i önskade situationer.

För en veterinär finns främst två alternativ för behandling av hundar med beteendeproblem och det är kastrering av djuret, alternativt att skriva ut någon form av lugnande medel. Dock finns möjligheten att samarbeta med etologer som ett annat alternativ. Lösningen på problemet behöver inte ha en klinisk bakgrund. Det kan räcka med att titta på hundens omgivning, radera de brister som finns och föreslå lämpliga åtgärder, för att man ska få kontroll över hundens beteendeproblem.

SUMMARY

Too many dogs are euthanized because of different kind of behaviour problems today. Is it really necessary? Who has the main responsibility for this action? Do breed differences matter when it comes to increased risk of euthanasia of the dog? The purpose of this piece of work is to find the answers to these questions and also to find out what kind of behaviour problems that can lead to euthanasia of dogs in general.

The most common reason for dogs being euthanized is aggression. The aggression can be directed toward humans or other animals, mostly other dogs. There are some important factors of the dog that increases the risk of being euthanized, and these are the breed, the gender and sexual status and also the size of the dog. Some breeds are mentioned several times in studies, when it comes to dogs being euthanized because of behaviour problems: Bernese mountain dog, Rottweiler, Samoyed Dog, English Cocker Spaniel and Pinscher.

There are several solutions to behaviour problems in dogs. One is to socialize the puppy in an early age, both among humans and also other animals. Another one is to make sure that the owner is familiar with the dog's needs and how to stimulate the dog in the best ways. Because one have found that first time owners tend to have more problems with their dogs when it comes to behaviour problems, than experienced owners do.

Many of different behaviours in dogs that we think of as a problem, is usually a fully normal behaviour for a dog living in the wild. These problems cannot be "fixed", but we can learn to control them so they only appear in situations where they are appreciated.

A veterinarian has primarily two options when treating a dog for behaviour problems and that is neutering or prescribing drugs for the dog. However, the veterinarian could also work together with an ethologist as an alternative to the other methods of treatment. The solution to the behaviour problems does not necessarily have to be clinical. Sometimes it is enough to just look at the dog's environment, correct the shortcomings and suggest appropriate arrangements, to take control of the dog and their behaviour problems.

INLEDNING

Det sägs att hunden är människans bästa vän. Påståendet är korrekt i många avseenden, men alltför ofta hamnar hundar i fel händer. Detta kan leda till avsevärda problem för både ägare och hund. I värsta fall slutar det med att ägaren inte ser någon annan utväg än att låta avliva hunden. Dessa onödiga avlivningar ser jag som ett stort problem, dels för ägarens skull, men också för att det blir ett djurskyddsärende när fullt friska hundar avlivas. Ska det behöva vara så här? Kan man göra något åt problemet? Hos vem eller vilka ligger ansvaret i att förhindra detta scenario? Det är inte bara ägaren och dess familj som lider av en svårhanterbar hund, utan även omgivningen och framförallt också hunden.

Syftet med detta arbete är att ta reda på vilka typer av beteenden hos hunden, som får människor att bege sig till veterinären för att avliva sin familjemedlem och trotjänare? Det vore också intressant att ta reda på om det är några speciella raser som har större risk att bli avlivade på grund av olika beteendeproblem. I ett flertal länder i vår närhet har man förbjudit vissa raser som anses vara mer aggressiva och farliga än andra. Är detta nödvändigt? Ligger problemet verkligen hos hunden själv, eller är det ägarens tillkortakommande vad gäller uppfostran av sin hund som är svårigheten? Det vore oerhört tråkigt om man förbjuder en ras som i rätt händer i de allra flesta fall blir en fantastisk individ.

MATERIAL OCH METODER

Jag har sökt i databaser och då främst Web Of Knowledge, men även PubMed. Jag har då hittat en eller ett par artiklar och via referenser i de artiklarna vidare hittat ytterligare artiklar. Jag har även lånat en bok som jag haft mycket användning av och lite fakta har jag också hämtat från enstaka hemsidor på internet. De sökord jag använt mig av på Web Of Knowledge är bland annat dog, dogs, behaviour problems, behaviour disorder, aggressive behaviour, euthanasia. Liknande sökord använde jag på PubMed. Jag hittade relativt många artiklar som belyste angränsande ämnen, men att hitta just det jag ville ha var ganska svårt, därav ett förhållandevis litet antal referenser.

LITTERATURÖVERSIKT

Vilka är de vanligaste beteendeproblemen hos hund?

För att kunna få en översikt över hur och varför friska och välmående hundar alltför ofta avlivas, krävs en förståelse i vilka problembeteenden hos hundarna som resulterar i en sådan drastisk åtgärd som just avlivning. Det är inte alltid enbart en orsak utan ofta en mix av olika beteenden som är problemet. Dock är aggression hos hunden den allra vanligaste orsaken till avlivning när det gäller beteendeproblem (Damkjer Lund & Mikkelsen, 1999). Aggressionen är vanligen riktad mot en familjemedlem, främmande människor och/eller andra hundar (Damkjer Lund & Mikkelsen, 1999). Enligt dessa författare är beteendeproblem den näst vanligaste orsaken till avlivning, där ålder anges som den vanligaste.

Ovanstående resultat kan jämföras med en annan undersökning där beteendeproblem anges vara den tredje vanligaste anledningen till avlivning (Edney, 1998). Ytterligare en

undersökning, gjord av McMullen *et al.* (2001), visade på att beteendeproblem var den tredje vanligaste orsaken till avlivning.

Även andra sorters beteenden såsom rädsla och problem att lämna hunden ensam, inverkar på ägarens beslut att avliva sin hund, dock av betydligt mindre grad än vad aggression har (Damkjer Lund & Mikkelsen, 1999). Det ägaren har svårast att acceptera är aggression mot någon i familjen, där hela 70 % av hundarna som avlivades av aggressionsproblem visade någon form av aggression mot just en medlem i familjen (Damkjer Lund & Mikkelsen, 1999).

Vad påverkar hundens risk att bli avlivad på grund av beteendeproblem?

Rasen

Hunden har varit domesticerad av människan i många år och det har lett till ett stort antal olika raser med en väldig variation i storlek, egenskaper och användningsområden. Detta gör att rasen borde spela roll för huruvida uppkomsten av beteendestörningar sker eller ej. Damkjer Lund och Mikkelsen (1999) gjorde en undersökning bland ett par tusen hundar, där de raser som avlivades på grund av beteendeproblem var fler än fem till antalet, registrerades. Följande raser var de som hade högst risk att avlivas: Sankt Bernhardshund, Pinscher, Belgisk Herdehund, Chow-chow, Rottweiler, Samojedhund, olika blandraser, Schäfer, Pudel samt Cocker spaniel, i fallande ordning efter uträknat Odds Ratio att bli avlivad på grund av sina beteendeproblem (Damkjer Lund & Mikkelsen, 1999).

Vad gäller aggression som beteendeproblem menar Hart *et al.* (1985) att det finns olika former, där ett antal hundraser tydligare representerar en form än en annan. Samma författare beskriver att dominansrelaterad aggression betyder att hunden visar dominansbeteende mot sin ägare, vilket egentligen är helt normalt för en hund, men naturligtvis oacceptabelt. De hundraser som framför allt uppvisar detta beteende är Chow Chow, Rottweiler, Shar Pei, Akita, Alaskan Malamute och Dalmatiner, men även mindre raser såsom olika terriers kan uppvisa aggressiv dominans mot sin ägare (Hart *et al.*, 1985).

Ett annat problembeteende kan vara att hunden visar tydlig aggression mot barn, vilket är svårt att tolerera. Detta gäller främst hundar som fått ensam uppmärksamhet av ägarna fram tills barnet kommit in i bilden. Här ses i huvudsak mindre raser, som exempelvis Cocker Spaniel, Chihuahua, Dvärgschnauzer, Lhasa Apso, Pekinges men även Dalmatiner (Hart *et al.*, 1985).

Även rädsla är en bidragande orsak till att hundar visar aggressivitet, där rädslan ofta riktar sig mot en speciell person, en viss typ av person eller något visst föremål, exempelvis en bil, cykel eller en speciell klädsel (Hart *et al.*, 1985). Rädsla mot människor kan framkallas hos alla typer av hundar, då de upplevt något väldigt obehagligt med en specifik person eller inte fått socialisera sig med en viss typ av människa, exempelvis barn, under sin uppväxt (Hart *et al.*, 1985).

Territorial aggression innebär att en hund försvarar sitt revir, då framför allt sitt hus men även familjens bil eller kända promenadvägar (Hart *et al.*, 1985). Hunden kan i normala fall vara vänlig mot främmande människor men så fort de kommer inom hundens revir visar den tydlig aggression (Hart *et al.*, 1985). Territorial aggression uppvisas främst av hanhundar, trots att tikar fungerar lika bra som vakthundar. Följande raser är vanligast vid uppvisande av detta

problembeteende: Akita, Rottweiler, Dobermann, Chow Chow, Schäfer och Dalmatiner (Hart *et al.*, 1985).

Ibland händer det att en hund helt utan någon synlig anledning attackerar en människa. Denna idiopatiska orsak till aggression är mycket oförutsägbar och svår att tolka. När och varför gör hunden ett utfall, är frågor som är svåra att besvara. Några orsaker kan dock vara neuropatologiska eller genetiska, men de flesta är okända (Hart *et al.*, 1985). Att vissa raser, framför allt Engelsk Springer Spaniel, associeras med denna typ av aggression, kan visa att ett genetiskt samband har betydelse. Det kan bero på olika typer av skador i hjärnan, exempelvis subklinisk inflammation. Eftersom ett aggressionsbeteende som detta är sporadiskt förekommande kan det vara mycket svårt att behandla, men framför allt är det svårt att veta om hunden är ”botad”. På grund av detta leder många av dessa attacker till avlivning av hunden (Hart *et al.*, 1985).

Det är inte ovanligt att hundar ger sig på andra hundar. Orsakerna kan vara många men en viktig faktor är vilken ras hunden är av. Rottweiler, Chow Chow, Skotsk Terrier och Schäfer är de raser som rankas högst på listan där risken för attack mot en annan hund är som störst (Hart *et al.*, 1985). I vilken grad hunden socialiserats i närvaro av andra hundar under uppväxten spelar också stor roll för dessa attacker mot andra hundar (Hart *et al.*, 1985). När stora raser attackerar mindre raser ses beteendet snarare som ett inbyggt predativt beteende än aggression (Hart *et al.*, 1985).

Kön och sexuell status

Enligt en dansk studie av Damkjer Lund & Mikkelsen (1999) har hanhundar en ökad risk för att avlivas på grund av beteendeproblem. I jämförelse med okastrerade tikar låg Odds Ratio hos okastrerade hanhundar på 1,88 och för kastrerade hanhundar låg siffran på 2,96. När man bara tittade på aggression som orsak till avlivning utgjorde hanhundar dryga 68 % av dessa djur (Damkjer Lund & Mikkelsen, 1999). Även här var risken för avlivning signifikant större för både okastrerade hanhundar, med ett OR på 2,06 respektive kastrerade hanhundar där OR var 3,70 i jämförelse med okastrerade tikar (Damkjer Lund & Mikkelsen, 1999).

Aggression riktad mot människor i form av dominans och territorial aggression är ett större problem hos hanhundar än hos tikar. Detta beror bland annat på större sekretion av androgener runt födseln hos hannar (Hart *et al.*, 1985).

Hundens storlek

Av hundar som avlivades på grund av beteendeproblem i den danska studien gjord av Damkjer Lund & Mikkelsen (1999), utgjorde drygt 84 % hundar med en vikt på över 10 kg. I kontrollgruppen var motsvarande siffra 68 %, vilket innebär att risken är betydligt större för en medelstor till stor hund att bli avlivad på grund av någon beteendestörning.

Varför uppkommer beteendeproblem överhuvudtaget och vad kan man göra för att motverka detta?

För att förstå varför beteendeproblem uppstår bör man gå tillbaka och titta på varför människor egentligen skaffar sig en hund? Den största anledningen är att man vill ha hunden

som sällskap. Därefter anges träning/motion, beskydd och sist uppfödning/utställning som andra orsaker till införskaffande av en hund (Jagoe & Serpell, 1996).

Hart *et al.* (1985) anser att socialisering och tidiga erfarenheter hos den unga hunden är av stor vikt för individens temperament och beteenden längre fram i livet. Det är av stor betydelse att hunden får träffa och umgås med alla typer av människor, allt från småbarn till vuxna män, men även att hunden får träffa andra djur i allmänhet och då andra hundar i synnerhet (Hart *et al.*, 1985).

En annan viktig faktor är huruvida hundägaren tidigare ägt och uppfostrat en hund eller om personen är ny på området (Jagoe & Serpell, 1996). Hundar tillhörande förstagsägare visar i högre grad beteendeproblem associerade med dominansrelaterad aggression. Dessa hundar visar också i större utsträckning rädsla för andra hundar och höga ljud (Jagoe & Serpell, 1996).

Lydnadsträning är ett viktigt inslag i uppfostran av den nya hunden. Aggressivt beteende kan förekomma när ägaren uppmärksammar en annan individ, men denna aggressivitet minskar samtidigt som intensiteten av lydnadsträning ökar (Jagoe & Serpell, 1996). Även icke-rumsrena beteenden relaterade till separation minskar med ökad lydnadsträning. Sammantaget blir hundar som endast i liten omfattning får genomgå lydnadsträning, mer olydiga mot sina ägare. (Jagoe & Serpell, 1996).

Tidpunkten för utfodring av hunden har betydelse för uppkomst av aggressionsbeteenden av territorial typ. Hundar som får sin mat innan ägarna visar större tendens till aggressiva beteenden än hundar som får maten efter sina ägare. Även aggression hundar sinsemellan påverkas av detta, där hundar som utfodras innan sina ägare i större utsträckning visar aggression (Jagoe & Serpell, 1996).

Om hunden sover i ägarens sovrum visar den högre tendens till konkurrensaggression än hundar som sover någon annanstans (Jagoe & Serpell, 1996). Detta kan bero på att hundar i vilt tillstånd uttrycker social dominans genom tillgång till viktiga resurser, som till exempel de bästa sovplatserna. Dessutom ökar också risken för icke-rumsrena beteenden (Jagoe & Serpell, 1996).

När en hund börjat uppvisa olika sorters beteendestörningar finns det olika tillvägagångssätt för att angripa problemen. Det första som bör utredas är att beteendena inte har någon grund i fysisk smärta alternativt fysiska sjukdomstillstånd. När detta är uteslutet bör någon utbildad och kunnig person titta närmare på vilka slags beteendestörningar hunden uppvisar och vad man skulle kunna göra för att förhindra att beteendena upprepas igen (Hart *et al.*, 1985).

Något man måste ha i åtanke vid behandling av beteendestörningar är att många av de beteenden vi människor anser onaturliga, kan i själva verket vara ett helt naturligt beteende för djuret i vilt tillstånd. Exempelvis är dominansrelaterad aggression ett helt naturligt och också nödvändigt beteende för vargen, som är hundens ursprung, och detta beteende kan man därför inte ”bota”. Däremot kan man ändra dominansförhållandet emellan ägare och hund så att inte hunden får utlopp för sina aggressioner vid fel tillfällen (Turner, 1997).

För att få en korrekt bild av hur djuret lever kan det vara nödvändigt att en etolog eller liknande besöker djuret i sin vardagliga miljö, för att observera de oönskade beteenden i den situationen de vanligtvis inträffar (Turner, 1997). Då ser man tydligare om det är något i

miljön som måste ändras, om det är ägarens interaktion med sin hund alternativt något i hanteringen av hunden som är problemet i sig (Turner, 1997).

Att följa upp alla fall är viktigt dels med avseende på att se till att hundens problembeteenden faktiskt minskat/försvunnit, dels för att kunna förbättra olika terapitekniker för en fortsatt utveckling (Turner, 1997).

En veterinär har egentligen bara två alternativ för att försöka komma tillrätta med beteendeproblem. Det första är operativa ingrepp, såsom kastrering eller sterilisering. Det andra är att skriva ut psykofarmaka, exempelvis lugnande medel eller någon form av hormonbehandling, om veterinären misstänker att detta skulle lösa problemen. Utöver dessa två alternativ är det upp till varje veterinär i mån av både tid och kunskap, att hitta en tredje eller fjärde lösning på problemen, där rådgivning är ett bra komplement (Turner, 1997).

Enligt Scarlett *et al.* (2002) kan den enskilda veterinären ha stort inflytande på djurägaren och dennes förhållande till sitt djur. Det är viktigt att vid ett första möte med en ny hundägare diskutera grundläggande behov hos djuret, hur det bäst hålls och vanliga problem som kan uppstå. Det är också viktigt att påpeka att man som veterinär även kan hjälpa till med problem som har med beteenden hos hunden att göra.

En viktig målgrupp för veterinärer är uppfödare och ägare till dräktiga hundar. Här är extra viktigt att informera om rådgivning till köpare av deras valpar. Det är betydelsefullt att välja rätt köpare till rätt individ för att minska framtida problem (Scarlett *et al.*, 2002).

En undersökning där spanska veterinärer fick fylla i ett frågeformulär angående beteendeproblem och avlivning visar att 98 % blir rådfrågade om beteendeproblem hos hundar. De anser också att de i egenskap av veterinär har en skyldighet att ta sig an djur med beteendeproblem. Veterinärerna i Spanien tyckte själva att den bästa behandlingen av beteendeproblem hos hund är beteendeterapi, följt av läkemedel och sist kastration (Fatjó *et al.*, 2006).

DISKUSSION

Att förstå sig på hundens alla beteenden är inte det lättaste enligt min åsikt. Det beror antagligen på att så många olika faktorer styr; tiden hos uppfödaren lägger en viktig grund, hormonbalansen i kroppen påverkar definitivt, hur ägaren uppfostrar och aktiverar sin hund, olika sjukdomar kan också förändra en individs uppträdande.

Bland mina källor finns ingen svensk studie eller författare och detta tror jag kan påverka resultaten så att de inte helt går att överföra på den svenska hundpopulationen. I och för sig tror jag att hundar lika lätt utvecklar beteendestörningar oavsett vilket land de lever i, men synsättet på hunden som husdjur, hur djuren hålls, beteendeterapi och även synen på avlivning tror jag varierar kraftigt länder emellan.

Man kan se en tendens till att vissa raser återkommer i olika studier när man dels har tittat på hundar som utvecklar olika sorters beteendeproblem och även i vilken utsträckning olika raser representeras, när det handlar om avlivning på grund av beteendestörningar. En del av raserna blev jag inte förvånad över att se, exempelvis Pinscher, Rottweiler och Schäfer. Det är ofta

hundar av dessa raser som det skrivs om i tidningar när de attackerat någon människa eller bitit ett litet barn. Däremot blev jag förvånad över att Sankt Bernadshund stod som nummer ett på listan över raser som hade störst risk att bli avlivad, just på grund av rasen. Möjligen är det för att fel sorts personer skaffar denna ras. Det är ju en stor och kraftig hund som kan göra mycket skada om den inte blir rätt uppfostrad och på grund av sitt snälla utseende kanske folk tror att man inte behöver ha speciellt tydliga regler för hunden.

En annan ras som förvånade mig var Cocker Spanieln. Den finns med både bland raser med ökad risk för avlivning på grund av beteendeproblem och bland de raser som har en större tendens att bita barn. Jag har alltid sett Cocker Spaniel som en trevlig, snäll och ganska harmlös ras, men kanske finns det något genetiskt som ligger till grund för den ökade tendensen till aggressivt beteende.

Vad gäller aggression mot barn representerades främst små raser, vilket är ganska viktig information. Jag tror att människor i allmänhet skaffar små hundar av anledningen att de är lättare att handskas med och antagligen också för att de inte kan göra så mycket skada. Därför kan människor vaggas in i falsk säkerhet att den lilla hunden inte kommer göra sina barn någon skada.

Enligt Hart *et al.* (1985) är följande raser närmst besläktade med alla hundars förfäder, nämligen vargen: Siberian Husky, Alaskan Malamute, Shar Pei, Chow Chow och Akita. Dessa raser upprepas också i en del av studierna jag tittat på. Anledningen kanske är att de har kvar mest av vargen i sig och alla dess beteenden som ligger till grund för överlevnad i det vilda.

Jag undrar om de raser som är överrepresenterade i studierna, också är populära raser som finns i många exemplar i landet studien är gjord i? I så fall kanske siffrorna är lite missvisande, för ju fler individer av en ras som finns i ett land, desto större är risken att just den rasen kommer med i statistiken om hundar med beteendeproblem som avlivas. Jag skulle därför behövt titta på andelen av dessa raser i den totala populationen i de länder där studierna gjorts.

Är det någonsin okej att en hund är aggressiv mot alternativt biter en människa? Det är en fråga där jag är kluven i min åsikt om svaret. Vid en första åtanke skulle jag säga nej. Om en hund går till attack mot en människa är det något som fattas i hundens spärr om vad som är tillåtet att göra. Men när jag tänker efter lite till blir mitt svar att det beror på omständigheterna. Känner sig hunden hotad eller skrämmd? Har hunden blivit fysiskt eller mentalt misshandlad tidigare i sitt liv? Agerar hunden kanske i självförsvar? Mitt slutgiltiga svar på frågan blir därför: Ja, ibland. Dock anser jag fortfarande att en hund som oprovocerat anfäller en människa eller ett annat djur och inte lyssnar på signalerna att offret ger sig, oftast bör avlivas. Naturligtvis måste man titta på fall till fall, men jag tror personligen att det är mycket svårt att behandla en sådan hund. Antagligen är det därför i enlighet med Hart *et al.* (1985) många av dessa hundar som avlivas.

Lite i motsats till ovanstående frågeställning kan man undra huruvida det borde vara tillåtet att avliva en hund på grund av beteendeproblem, utan att först försökt sig på en annan lösning? Tyvärr är individen ägarens ansvar och ägaren har rätt att avliva sin hund oavsett anledning.

Jag kan tycka att det borde finnas en paragraf i djurskyddslagen som talar om vad man har för skyldigheter gentemot sitt husdjur. Detta även när det gäller ett ansvar att se till att djuret får ett så långt och bra liv som möjligt. Det kanske är nästintill omöjligt att skriva en lag eller förordning om hur man ska ta hand om sitt djur, så länge det inte gäller fysiskt lidande, men jag tycker att det vore önskvärt.

Personligen anser jag att det är alldeles för lätt att skaffa sig en hund idag. Vem som helst kan skaffa vilken ras den vill. Detta är helt fel enligt min åsikt. Att förbjuda vissa raser som en del länder har gjort är ingen lösning enligt mig, då alla större raser kan göra mycket skada vid fel uppfostran. Problemet ligger istället hos ägarna och tillgängligheten att skaffa hund. Jag tror att alla raser kan bli fantastiska individer om de uppfostras på rätt sätt enligt sina behov. Därför måste det finnas något slags krav för att man ska få skaffa en större hund som kan åstadkomma stor skada, dels för familjen i fråga och dels för omgivningen. Varför inte införa krav på att genomföra och bli godkänd på ett antal lydnadskurser? Man kan även kräva att alla hundägare måste ha något slags hundkörkort, där de bevisat att de är lämpliga ägare till just den rasen de har och förstår vad som krävs för att hunden ska bli en trevlig och fungerande individ. Ett bra föredömligt exempel är Schweiz, som i september 2008 införde en ny djurskyddslag (www.svd.se, 2008; www.timesonline.co.uk, 2008). Den innehåller bland annat regler för nya hundägare som måste gå en teoretisk kurs i tre delar, där det tas upp hundens vilja och behov. Under det första året som ny ägare ska också en praktisk träning ha genomgåts, där ägaren visar att han eller hon kan hantera sin hund i olika situationer. Allt detta för att ägaren ska godkännas för ett innehav av en hund.

Dock tycker jag inte att allt ansvar ligger hos djurägaren, för ofta är det troligtvis bara okunskap som ligger till grund för problembeteenden hos hundar i allmänhet. Därför har även samhället ett ansvar att se till att kunskapen når ut till ägarna, och för att kunna göra detta möjligt, krävs någon form av lagändring.

Min dröm är att alla människor som skaffar en hund får dela många härliga år tillsammans med sin älskade vän och att hunden får leva ett så långt och bra liv som möjligt. Därför måste någonting göras för att förbättra hundens situation i Sverige idag. En hund ska inte behöva avlivas på grund av människans okunskap eller ovilja att lära. Därför drömmer jag vidare. Hoppas på en ljusare framtid. Och att det inte var bättre förr.

LITTERATURFÖRTECKNING

- Edney, A. T. B. (1998). Reasons for the euthanasia of dogs and cats. *The Veterinary Record*, 143, 114.
- Turner, D. C. (1997). Treating canine and feline behavior problems and advising clients. *Applied Animal Behaviour Science*, 52, 199-204.
- Damkjer Lund, J., Mikkelsen, J. (1999). Aflivning af hunde på grund af adfærdsproblemer. *Dansk Veterinærtidsskrift*, 82, 474-479.
- Hart, B. L., Hart, L. A., Bain, M. J. (2006). *Canine and Feline Behavior Therapy*. Second Edition. Oxford: Blackwell Publishing Professional.
- Jagoë, A., Serpell, J. (1996). Owner characteristics and interactions and the prevalence of canine behavior problems. *Applied Animal Behaviour Science*, 47, 31-42.
- Fatjó, J., Ruiz-de-la-Torre, J. L., Manteca, X. (2006). The epidemiology of behaviour problems in dogs and cats: a survey of veterinary practitioners. *Animal welfare*, 15, 179-185.
- McMullen, S. L., Clark W. T., Robertson, I. D. (2001). Reasons for the Euthanasia of Dogs and Cats in Veterinary Practices. *Australian Veterinary Practitioner*, 31, 80-84.
- Scarlett, J. M., Salman, M. D., New, J. G., Kass, P. H. (2002). The role of veterinary practitioners in reducing dog and cat relinquishments and euthanasias. *Journal of the American Veterinary Medical Association*, 220, 306-311.
- Svenska Dagbladet. Kurs – ett måste för nya hundägare. [online] (2008-05-03) Tillgänglig: [http://www.svd.se/nyheter/utrikes/kurs-ett-maste-for-nya-hundagare_1207651.svd/\[2010-04-14\]](http://www.svd.se/nyheter/utrikes/kurs-ett-maste-for-nya-hundagare_1207651.svd/[2010-04-14])
- Timesonline. New Swiss law protects rights of “social” animals. [online] (2008-04-26) Tillgänglig: [http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/europe/article3818457.ece/\[2010-04-14\]](http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/europe/article3818457.ece/[2010-04-14])